

**Årsrapportering til IEH
for 2009
Kaffehuset Friele**

Til lesere av rapporten

Bedrifter, organisasjoner og offentlige instanser som er medlem av IEH har gjennom sitt medlemskap forpliktet seg til målrettet å jobbe for å forbedre arbeids- og miljøforhold i sine verdikjeder. De har også forpliktet seg til årlig å rapportere om sitt arbeid; en rapport som er offentlig tilgjengelig.

Til grunn for IEH-medlemmenes arbeid ligger IEHs etiske retningslinjer for innkjøp. Disse inneholder krav i forhold til arbeidstakers rettigheter, miljø, samt marginaliserte befolkningsgrupper. IEHs etiske retningslinjer for innkjøp baserer seg på internasjonalt anerkjente konvensjoner fra ILO og FN, og sammenfaller sterkt med lokal arbeidsmiljølovgivning i flertallet av de enkelte produsentlandene.

Arbeidet med å forbedre arbeids- og miljøforhold i verdikjeden er en gradvis prosess som innebærer å forankre og systematisere arbeidet, kartlegge arbeids- og miljøforhold hos produsenter og bidra til forbedringer. Rapporteringsmalen gjenspeiler dette. Spørsmålene er organisert i henhold til IEHs 7 implementeringsprinsipper/trinn (se modell ovenfor).

IEHs medlemmer blir bedt om å rapportere om forbedringstiltak hos produsenter som følge av avdekket dårlig praksis/brudd på de etiske kravene i de etiske retningslinjene. Slik dårlig praksis/brudd må ses i lys av at lave standarder på arbeidsforhold og miljøhåndtering er hyppig forekommende i mange utviklingsland. Dette henger igjen sammen med generell fattigdom og svak implementering av lokal arbeidsmiljølovgivning. Ved avdekkede brudd er IEH-medlemmets rolle å samarbeide med produsentene om forbedringstiltak slik at de etiske retningslinjene for innkjøp etterleves.

Denne rapporteringsmalen er første gang introdusert for IEHs medlemmer ved rapportering for 2007. Medlemmenes innmeldingstidspunkt i IEH påvirker hvor langt de har kommet i sitt arbeid med etisk handel og hva de kan rapportere om. Besvarelse av spørsmål som krever systematisk datainnhenting, avhenger av at IEH-medlemmets arbeid er godt etablert.

Noen nøkkelbegreper i denne rapporten:

Code of Conduct (CoC) = etiske retningslinjer for innkjøp

Leverandørkjede = kjede av leverandører fra råvareproduksjon til leveranse av ferdige produkter

Produsent = der en vare produseres (det er vanligvis mange ledd med produsenter i leverandørkjede)

Agent/importør = leverandør som ikke produserer varen (mellomledd)

Leverandør = samlebegrep for produsenter og agenter/importører (som man har direkte kontakt med).

Underleverandør = den som leverer varer eller tjenester til leverandør

Rapporten gir status for IEH-medlemmers arbeid med etisk handel pr. 31.12.2009.

IEHs sekretariat

Forord av styreleder / daglig leder

FORSLAG TIL TEKST:

Kaffehuset Friele vil være en samfunnsansvarlig bedrift og har vært medlem av Initiativ for etisk handel (IEH) siden 2003. Gjennom vårt medlemskap ønsker vi å stadig styrke innsatsen vår for å forbedre arbeids- og miljøforhold i vår leverandørkjede. På denne måten vil bidra til en mer bærekraftig utvikling. Vi ønsker også å bidra til en styrket oppslutning om etisk handel generelt.

Ved å være medlem av IEH har vi forpliktet oss jobbe til å jobbe aktivt for forbedringer i vår verdikjede. Dette arbeidet gjøres basert på IEHs etiske retningslinjer for. Ved å være medlem har vi også forpliktet oss til årlig å rapportere til IEH om vårt arbeid med etisk handel, noe denne rapporten er et svar på. Rapporten er offentlig tilgjengelig.

Sted:	Bergen	Dato:	19.02.2010
Navn:	Olav Munch	Posisjon:	Adm.dir.

Generell informasjon om IEH-medlemmet

Navn på IEH-medlem:	Kaffehuset Friele
Innmeldingsår i IEH:	2003
Medlemstype:	Bedrift
Bransje:	Industri
Omsetning (NOK):	650 000 000
Antall ansatte:	115
Kontaktperson for rapporten:	CSR ansvarlig Atle Engelsen
E- Post:	atle.engelsen@friele.no
Telefon:	55926613/95219470
Type leverandørkontakt:	☐ Direktekontakt med produsenter ☐ Kontakt med agenter / importører (mellomledd) ☒ Både kontakt med produsenter og mellomledd

Prioriterte mål og framdrift (for arbeid med etisk handel)

Mål for 2009 (rapporteringsåret)	Status
Øke sertifisert kaffe andel til over 30%	Vi oppnådde en andel på 37% ila 2009
Lansere UTZ sertifiserte produkter i Norge	Lanserte 8 produktvarianter ila 2009
Tilby flere produktvarianter med fairtrade sertifisert kaffe	Lanserte 4 produktvarianter dobbelsertifisert fairtrade/økologisk kaffe; har fra før 5 varianter fairtrade
Bli en klimanøytral produksjonsbedrift	Vår produksjon ble klimanøytral i 2009
Bli Miljøbedrift i regi av NMF	3 års samarbeid ble startet i 2008

Mål for 2010 (nærmeste år)
Øke sertifisert kaffe andel til over 50%
Øke ytterligere antallet UTZ og fairtrade sertifiserte produkter i det norske marked
Øke kjennskap og kunnskap om UTZ programmet i det norske marked
Stille krav til europeiske leverandører ift miljø, og etisk handel (CoC)
Klimanøytral
Publisere rapport om vårt samfunnsansvar (CSR)

Mål for 2011 - 2013 (påfølgende 3 år)
Øke andel sertifisert kaffe utover 50%
Besøke/inspisere våre viktigste råkaffeleverandører (som vi gjør i perioder på 2-3 år)
Verifisere sertifiseringsprogrammets innvirkning på etisk handels arbeidet
Miljøsertifisering

Prinsipp1. Forankring av arbeidet med etisk handel

1.1 Forankring hos styre og ledelse

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Er etisk handel-arbeidet beskrevet i strategidokumenter eller på annen måte definert som strategisk viktig?	Ja	Beskrevet i bedriftens markedsstrategi ; definert som en av 4 viktige fokusområder.
Er noen i styret engasjert i oppfølging av arbeidet med etisk handel?	Ja	Ja, begge de to store eierne
Har en person i ledelsen - som ikke er mer enn to rapporteringsnivåer fra styret - etisk handel som del av sitt hovedansvar?	Ja	CSR ansvarlig Atle Engelsen
Har dere etablert intern rapportering i forhold til arbeidet med etisk handel?	Ja	All møtevirksomhet med kaffeprodusenter er referert og lagret i interne databaser
Hvem er ansvarlig for den daglige oppfølgingen av etisk handel-arbeidet?		CSR ansvarlig Atle Engelsen

1.2 Etiske retningslinjer

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Har dere vedtatt etiske retningslinjer for innkjøp (code of conduct)?	Ja	LEGG VED!!
Er de etiske retningslinjene minst like omfattende og strenge som IEHs etiske retningslinjer for innkjøp?	Ja	

1.3 Intern opplæring

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse	
Har dere kartlagt hvilke behov ledelse, innkjøpere og andre ansatte har for opplæring i etisk handel?	Ja		
Har dere etablert opplæringssystemer for å kontinuerlig fylle disse behovene?	Ja	Interne kurs; kaffeskole, eksterne kurs, intranett	
Er det i rapporteringsåret gjennomført opplæring eller informasjonstiltak om etisk handel (<i>internt eller eksternt</i>) for:	a) ledelsen	Ja	interne kurs/kaffeskole
	b) innkjøpere	Ja	interne kurs/kaffeskole
	c) etisk handel ansvarlige	Ja	interne kurs/kaffeskole
	d) andre ansatte	Ja	interne kurs/kaffeskole

Prinsipp 2. Formidling av etiske krav til alle leverandører

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Har dere produsenter, agenter, importører osv. som dere har direkte kontakt med, mottatt deres etiske retningslinjer for innkjøp?	Ja	alle
Har dere formidlet til leverandørene at de etiske kravene er et utgangspunkt for å forbedre arbeids- og miljøforhold?	Ja	
Har dere også formidlet at dere godtar at ikke alle de etiske kravene er innfridd umiddelbart, men at forretningsforhold kan opphøre ved manglende vilje til forbedring?	Ja	
Blir leverandører bedt om å videreformidle Code of Conduct til sine underleverandører/ produsenter?	Ja	
Hvordan sikres det at dette blir gjort?		Vi ber om å få signert bekreftelse på mottatt CoC, samt at vi tar det opp i møter.

Prinsipp 3. Risikovurdering av leverandørkjeden for dårlige arbeids og miljøforhold

3.1 Oversikt over leverandørkjeden

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Har dere kartlagt hvilke produsenter (nærmeste produksjonsledd) som inngår i leverandørkjeden deres?	Ja	Alle direkte leverandører er kartlagt; vi har imidlertid ikke kartlagt alle kooperativ medlemmer og underleverandører til eksportører
Har dere kartlagt hvilke underleverandører disse produsentene bruker?	Ja, delvis	se over; sertifiseringsprogrammene for UTZ bidrar direkte her
Totalt hvor mange produsenter (nærmeste produksjonsledd) inngår i leverandørkjeden deres?		50 som anslått tall
Totalt hvor mange agenter/importører inngår i leverandørkjeden deres?		30
Ca. hvilken prosentandel av innkjøpene (i kr) blir gjort gjennom direkte kontakt med produsenter ?		25%
Har dere produsenter som er sertifisert i henhold til internasjonale standarder på arbeidstakerrettigheter og/eller miljø (f. eks. SA8000, ISO14000, Rainforest Alliance)?	Ja	

3.2 Produsenter fordelt på land

Skriv antall produsenter eller velg antallskategori. Inkluder også kartlagte produsenter bakover i leverandørkjeden.			
Land	Antall produsenter	Land	Antall produsenter
Albania		Latvia	
Argentina		Luxemburg	
Bangladesh		Malawi	
Australia		Mongolia	
Belgia		Nederland	1-10
Bolivia	1-10	Nepal	
Botswana		New Zealand	
Brasil	11-30	Nicaragua	
Bulgaria		Niger	
Canada		Norge	1-10
Chile		Pakistan	
Colombia	1-10	Panama	
Costa Rica		Peru	1-10
Cuba		Polen	1-10
Danmark	1-10	Portugal	
Dominikanske Republikk		Romania	
Egypt		Russland	

El Salvador		Saudi-Arabia	
Elfenbenkysten		Senegal	
England		Serbia	
Equador		Seychellene	
Estland		Singapor	
Etiopia	1-10	Slovakia	
Fillipinene		Slovenia	
Finland		Spania	
Frankrike		Sri Lanka	
Gambia		Sudan	
Ghana		Sveits	
Guatemala	1-10	Sverige	1-10
Hellas		Saudi-Arabia	
Honduras		Sør-Afrika	
Hong Kong		Sør-Korea	
Hvite-Russland		Taiwan	
India	1-10	Tanzania	
Indonesia	1-10	Tchad	
Iran		Thailand	
Irland		Tsjekkia	
Israel		Tunisia	
Italia		Tyrkia	
Japan		Tyskland	
Kambodsja		Uganda	
Kenya	1-10	Ukrainia	
Kiribati		Ungarn	
Kina		Uruguay	
Kroatia		USA	
Kypros		Vietnam	
Laos		Zambia	
Litauen		Østerrike	
Macao		Andre land	Antall produsenter
Madagaskar			
Malaysia			
Marokko			
Mexico	1-10		
Moldova			
Mongolia			
Montenegro			
Namibia			

3.3 Risikovurdering av leverandørkjeden (overordnet)

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Har dere kartlagt hvilke produksjonsprosesser og råvarer som inngår i leverandørkjeden for forskjellige typer produkter?	Ja	Kaffe, emballasje, handelsvarer
Har dere gjennomført en overordnet vurdering av risiko for brudd på krav til arbeids- og miljøforhold i de forskjellige delene av leverandørkjeden?	Ja, delvis	Sertifikater for matsikkerhet, miljø
Er risikovurderingen gjort i forhold til type produkt, land, produksjonsprosess og hvilke etiske krav som kan bli brutt?	Ja, delvis	Egenvurdering og besøk

3.4 Risikokartlegging av enkeltprodusenter

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Har dere gjennomført risikovurdering av enkeltprodusenter ved hjelp av egenrapporteringsskjemaer, tilgang til andres kontrollrapporter eller med andre metoder?	Ja, delvis	Vi har benyttet RAID for de viktigste produsenter. Sertifiserte kaffeprodusenter rapporterer via inspeksjoner (UTZ Certified, FLO-CERT, Debio)
Hvilket utvalg av produsentene har i rapporteringsåret vært gjenstand for individuell risikovurdering?		ca 25%; ved besøk
Begrunn utvalget:		Viktige leverandører

Prinsipp 4. Forbedringer av arbeids- og miljøforhold i leverandørkjeden

4.1 Prioritering av innsats i forhold til kontroller, oppfølging og forbedringer

Spørsmål	Beskrivelse
Beskriv hvilke deler av leverandørkjeden dere har fokusert på i rapporteringsåret i forhold til kontroller, oppfølging og forbedringsarbeid.	Vi overlater inspeksjoner og kontroller til sertifiseringsorganene FLO-CERT og UTZ CERTIFIED.
Gi en kort begrunnelse for valg av fokus.	Fokus her er som den 3 delte bunnlinjen; økonomi, sosiale forhold og miljø.
Kryss av for hvilke kriterier dere legger vekt på ved prioritering av innsatsen.	☐ Innkjøpsvolum ☐ Størrelse hos produsent ☒ Produksjonsland ☐ Produkttype ☐ Plassering i eksportsone ☐ Spesifikke etiske krav ☐ Nivå i leverandørkjeden ☐ Score på egenrapporteringskjema ☐ Resultater fra kontroller ☐ Råd fra organisasjoner ☐ Medieeksponering ☒ Annet - spesifiser under:
	Kvalitet på kaffen/i produksjonsprosessen; sertifisering (UTZ)

4.2 Kontroll av produsenter

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Har dere utarbeidet en plan for kontroller (egne/ andres), eller tilsvarende oppfølging, som dere jobber etter?	Nei	Jfr Utz Certified og Fairtrade
Hvor stor prosentandel av produsentene (nærmeste produsentledd) har i rapporteringsåret vært gjenstand for kontroller eller tilsvarende oppfølging?		35 %
Beskriv hvilke strategiske valg dere har gjort i forhold til kontrollmetode: a) i hvilken grad dere benytter egne besøk, eksterne kontroller og uavhengig sertifisering		Utz og Fairtrade/FLO
b) årsak til valg av disse metodene		Spesialiserte sertifiserer
Gi en kort beskrivelse av hvordan kontrollene (egne og andres) utføres.		www.fairtrade.no; www.utzcertified.org

Hvordan sikrer dere at arbeidernes stemmer blir hørt i arbeidet med kontroll av arbeidsforhold?		
Involverer dere frivillige organisasjoner eller fagforeninger i produsentlandene i forhold til å avdekke dårlig praksis/brudd på etiske krav?		

4.3 Forbedringstiltak som følge av produsentoppfølging

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Har produsenter i rapporteringsåret gjennomført forbedringstiltak som følge av enten avdekket dårlig praksis / brudd på etiske krav eller fokus på etisk handel?	Ukjent	jfr sertifiseringsprogrammer UTZ og Fairtrade

4.4 Avslutning av kundeforhold hos produsenter

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Har dere i rapporteringsåret avsluttet kundeforhold hos noen produsenter, eller produksjonssteder tilhørende en produsent, på grunn av manglende vilje til forbedring?	Nei	(gi detaljer)
Har dere i rapporteringsåret avsluttet noen kundeforhold på grunn av andre årsaker som har med arbeids- og miljøforhold å gjøre?	Nei	(Gi detaljer)

4.5 Oppfølging av agenter og importører - Systemer for etisk handel

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Har dere stilt krav til agenter/importører om at de selv vedtar etiske retningslinjer som minst er like strenge og omfattende som IEHs etiske retningslinjer for innkjøp?	Ja	De må forholde seg til våre CoC
Hvor stor andel av agentene/importørene (%) har etablert etiske retningslinjer for innkjøp (CoC)?		minimum 25%
Har dere oppfordret agenter/importører som dere kjøper fra til å melde seg inn i IEH eller tilsvarende flerpartsorganisasjon?	Nei	
Hvor stor andel (%) av agentene/importørene som dere kjøper fra er medlem av IEH eller tilsvarende flerpartsorganisasjon?		ingen
Har dere stilt krav til agentene/importørene om at de systematisk følger opp sine produsenter for å oppnå forbedringer av arbeids- og miljøforhold?	Ja	Jfr CoC

Kryss av for hvilke punkter som inngår i kravene dere setter til agentenes / importørenes system for oppfølging av sine leverandører?	☐ Intern forankring av arbeidet ☒ Etiske krav stilles til produsent basert på CoC ☐ Kartlegging av leverandørkjeden ☐ Riskovurdering av leverandørkjeden ☐ Utvikling av strategi for forbedringsarbeid ☐ Konkrete forbedringstiltak ☐ Ikke spesifisert
---	--

4.6 Oppfølging av agenter og importører - Rapportering

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Krever dere at agentene/importørene årlig rapporterer om sitt arbeid med etisk handel?	Nei	(gi detaljer)
Hvor stor andel (%) av agentene/importørene rapporterer årlig om dette arbeidet?		ingen
Hvor stor andel (%) av agentenes/importørenes rapporter er offentlig tilgjengelig?		
Har dere samlet inn detaljert informasjon om rapporteringen til agentene / importørene?	Nei	(Gi detaljer)
Hvor stor andel (størrelsesorden) av agentene / importørene rapporterer om:	a) Hvor i organisasjonen etisk handel-ansvaret er lagt	
	b) Sine etiske retningslinjer for innkjøp	
	c) Hvor produsentene er loakalisert	
	d) Risikovurdering av leverandørkjeden	
	e) Sine metoder for å kontrollere arbeidsforhold	
	f) Oppsummering av avdekkede brudd på etiske krav	
	g) Oppnådde forbedringer i arbeids og miljøforhold	
	h) Mål for etisk handel arbeidet for kommende år	
	i) Resultater i forhold til målsetninger siste år	
Utfyllende kommentarer:		

4.7 Oppfølging av agenter og importører - Avslutning av kundeforhold

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Har dere i rapporteringsåret avsluttet kundeforhold hos noen agenter/importører på grunn av manglende vilje til å jobbe for forbedringer i arbeids- og miljøforhold hos deres produsenter?	Nei	(gi detaljer)

Har dere i noen tilfeller - i den hensikt å lettere kunne følge opp arbeids- og miljøforhold - avsluttet kundeforhold og opprettet direkte kontakt med produsent?	Nei	(gi detaljer)
---	-----	---------------

Prinsipp 5. Forretningspraksis som understøtter forbedringer hos leverandørene

5.1 Bruk av incentiver

Spørsmål	Ja/Nei	Beskrivelse
Tilbyr dere incentiver til produsentene for å oppfylle CoC eller gjøre forbedringer i arbeids- og miljøforhold?	Ja	Premium prispåslag; jfr utz og fairtrade; utover dette også påslag for spesielle kvaliteter som vi etterspør.
Tilbyr dere incentiver til agenter/importører for å bidra til forbedringer i arbeids- og miljøforhold hos sine produsenter?	Ja, delvis	Indirekte; jfr utz og fairtrade premium
Ca. hvor stor andel av leverandørene (produsenter, agenter/leverandører) er gjenstand for incentiver?		Som det sertifiserte kaffevolumet; i 2009 37%
Kryss av for hvilke incentiver dere tilbyr?		☒ Langsiktige kontrakter ☐ Økte volumer ☒ Prispåslag ☐ Leverandørkreditt ☒ Andre incentiver
Beskriv nærmere hvis "andre incentiver".		Kultursenter på Lambari
Hvordan vurderer dere resultatene av incentivene?		Gode

5.2 Innkjøpspraksis

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Hva er gjennomsnittlig varighet av forretningsforhold med sentrale leverandører (ca.)?		Over 5 år
Er deres innkjøpspraksis tilpasset for å tilrettelegge for at produsenter oppfyller kravene i Code of Conduct?	Ja	(gi detaljer)
Har dere tilpasset ledetid for å redusere risikoen for ekstrem overtid hos produsentene?		(gi detaljer)
Har dere et system på plass for å sikre at leverandører får betalt innenfor tidsfrister?		(gi detaljer)
Har dere etablert rutiner for å hindre eller redusere forekomsten av sene ordreendringer?		(gi detaljer)
Har dere gjort andre tiltak relatert til innkjøpspraksis for å tilrettelegge for at produsenter kan oppfylle kravene i CoC?		(gi detaljer)

5.3 Kompetanseheving hos produsenter

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Har dere noen strategi for kompetanseheving hos produsenter?	Ja	jfr Utz og fairtrade
Har dere i rapporteringsåret bidratt til kompetansebygging av produsenter med hensikt å forbedre arbeids- og miljøforhold?	Ja	Som over
Hva slags opplæring har disse produsentene fått? (Kryss av)		☐ Arbeidsstandarder ☐ Helse og sikkerhet ☐ Rettighetsopplæring for arbeidere ☐ Produktivitet ☐ Ledelse ☒ Annet (Spesifiser under) jfr utz og fairtrade
Har dere i rapporteringsåret samarbeidet med lokale organisasjoner i produsentlandene med hensikt å oppnå forbedringer i arbeids og miljøforhold?	Nei	(gi detaljer)
Hva slags organisasjoner har dere samarbeidet med? (Kryss av)		☐ Fagforeninger ☐ Frivillige organisasjoner ☐ Forskningsorganisasjoner ☐ Annet (spesifiser under)

5.4 Kompetanseheving hos agenter/importører

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Har dere i rapporteringsåret bidratt til kompetanseheving i arbeid med etisk handel for agenter/importører	Nei	(gi detaljer)

5.5 Forbedringsprosjekter (frivillig punkt)

Spørsmål	Ja/nei
Ønsker dere å beskrive ett forbedringsprosjekt? <i>Hvis ja, legg til en nærmere beskrivelse av ett forbedringsprosjekt som har som siktemål å forbedre arbeids- og miljøforhold hos produsenter (bruk skjemaet på neste side).</i>	Ja

Forbedringsprosjekt

Prosjekttittel: Utdannings og kultursenter på Lambari; se beskrivelse i 2007	
Prosjekttema:	
☐ Tvangsarbeid ☐ Fagforeningsfrihet og kollektive forhandlinger ☐ Diskriminering ☐ Barnearbeid ☐ Brutal behandling ☐ Helse, miljø og sikkerhet ☐ Lønn ☐ Arbeidstid ☐ Regulære ansettelser ☐ Eiendomsrett ☐ Marginaliserte befolkningsgrupper / lokalsamfunn ☐ Miljø	☐ Kjemikalier ☐ Ledelsessysteme IEH-medlem ☐ Innkjøpspraksis ☐ System for å vurdere etterlevelse av CoC ☐ Ledelsessystem leverandør ☐ Rettighetsopplæring for arbeidere ☐ Kommunikasjon med leverandører ☒ Kompetansebygging ☐ Hjemmearbeidere ☐ Myndighetssamarbeid ☒ Annet
Land:	Provins/by:
Bransje:	
Prosjektstart: 2003	Prosjektslutt:
Overordnet målsetting:	
Bakgrunn for prosjektet:	
Beskrivelse av aktiviteter:	
Involverte parter:	
Resultat, utbytte, effekt, indikatorer:	
Kostnadsfordeling mellom involverte parter (%):	

Prinsipp 6. Utvelgelse av nye leverandører etter etiske kriterier

Spørsmål	Ja/Nei	Beskrivelse
Legger dere etiske krav til grunn når dere vurderer et kundeforhold til en ny leverandør?	Ja	
Hvilke metoder bruker dere for å sikre et minstenivå i forhold til arbeidsforhold, miljø og marginaliserte gruppe ved valg av nye leverandører? (Kryss av)		☐ Egenrapporteringsskjema ☒ Egne besøk ☒ Leverandørkontroller ☐ Andres kontrollrapporter ☒ Bruk av sertifiserte bedrifter ☐ Deltakelse i etiske programmer ☐ Leverandørlistor til etiske bedrifter ☐ Annet (spesifiser under) Annet:
Har dere etablert et system for å sikre et minstenivå på arbeids- og miljøforhold før dere kjøper fra en ny leverandør?	Ja	utz og fairtrade
Beskriv kortfattet minstenivå som eventuelt skal tilfredsstilles for arbeids- og miljøforhold:		

Prinsipp 7. Kommunikasjon og rapportering om etisk handel

7.1 Rapportering om etisk handel-arbeidet

Spørsmål	Ja/Nei	Beskrivelse
Publiserer dere informasjon om deres etisk handel-engasjement på nettsidene deres?	Ja	www.friele.no/samfunnsansvar
Publiserer dere IEH-årsrapporten deres eller annen rapport om etisk handel-arbeidet på nettsidene?	Ja	www.friele.no/samfunnsansvar
Distribuerer dere rapporter som omhandler etisk handel-arbeidet til aksjonærer/medlemmer/innbyggere?	Nei	(gi detaljer)

7.2. Kommunikasjon for styrket oppslutningen om etisk handel

Spørsmål	Ja/Nei	Beskrivelse
Har dere i rapporteringsåret bidratt til å styrke oppslutningen om etisk handel utenom IEH-fellesskapet?	Ja	seminar deltakelse; fordragsvirksomhet
Har dere jobbet ovenfor norske myndigheter for å styrke oppslutningen om etisk handel?	Nei	(gi detaljer)
Har dere jobbet mot medlemsorganisasjoner / nettverk / paraplyorganisasjoner for å styrke oppslutningen om etisk handel?	Ja	foredrag
Har dere jobbet mot andre organisasjoner for å styrke oppslutningen om etisk handel?	Nei	(gi detaljer)
Har dere holdt foredrag om etisk handel på offentlige seminarer?	Ja	(gi detaljer)
Har dere publisert offentlig tilgjengelig informasjon om etisk handel som kan bidra til styrket oppslutning?	Ja	nettsider; annonser
Har dere iverksatt studier, undersøkelser eller kampanjer relatert til etisk handel?	Ja	annonser
Har dere hatt samarbeid eller prosjekter med andre organisasjoner innefor etisk handel eller generelt samfunnsansvar?	Ja	Kirkens Nødhjelp; Kirkens Bymisjon; CO2focus; NMF;

7.3. Bidrag til å styrke IEH-medlemmers arbeid med etisk handel

Spørsmål	Ja/Nei	Beskrivelse
Har dere i rapporteringsåret bidratt med kompetanse/informasjon i arbeidsgrupper, møter eller seminarer for IEH-medlemmer?	Ja	foredrag
Har dere på annen måte bidratt med etisk handel-kompetanse ovenfor andre IEH-medlemmer?	Nei	(gi detaljer)

Tilbakemelding til IEH

Spørsmål	Svar					
Kryss av for hvilke av IEHs tjenester og verktøy dere: (a) har benyttet i rapporteringsåret? (b) ønsker å benytte det nærmeste året?	(a) Benyttet	(b) Vil benytte	IEH tjenste/ verktøy			
	☒	☒	Kurs i etisk handel - Innføring			
	☒	☒	Kurs i etisk handel - Videregående nivå			
	☐	☐	Forbedringsforum / erfaringsutveksling medlemmer			
	☒	☐	Rådgivning			
	☒	☒	Medlemssider på web			
	☒	☒	Egenrapporteringskjemaer for leverandører			
	☒	☒	RAID risikokartleggingsdatabase			
	☐	☐	Leverandørhåndbok (for produsenter)			
	☐	☐	Nettverk over lokale ressurser i produsentland (LRN)			
	☐	☐	Kjemikalieverktøy			
	☐	☐	Internt seminar for ledelse / ansatte / leverandører			
	☐	☐	Internt seminar i innkjøpspraksis			
	☐	☐	Seminar for produsenter (Kina /Vietnam)			
	☐	☐	Annet (spesifiser nedenfor)			
Har dere i rapporteringsåret benyttet eksterne ressurser/verktøy relatert til arbeidet med etisk handel?	sertifiseringsprogrammer , UTZ sporing					
Hva ønsker dere at IEH skal prioritere det nærmeste året?						
Hvor fornøyd er dere med IEH-sekretariatets tjenester?	Dårligst					Best
	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☒ 5	☐ 6
Ris til IEH:	oversikt/sml over sertifiseringsprogrammene utz og fairtrade					
Ros til IEH:						

Kontakt:

Kaffehuset Friele

CSR ansvarlig Atle Engelsen

atle.engelsen@friele.no

55926613/95219470